

BARSA.

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.
Előfizetési pénzek postautalványaiat küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók a kiadóhivatalban.

HIRDETÉSEK

Negyhasákos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill. kétszeriért 12 fill., többszöriért 10 fill. fizetendő. Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.

Hivatalos hirdetések

100 szóig 2 kor. 60 fill., azontúl minden szó 2 fillérével számítottatik.

A nyiltterben:

minden negyhasákos garmond-sor díja 30 fillér. Felünk 7-vezekütiében levő hirdető-rodák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj-kezdményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→ vasárnap reggel. ←

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamációkat a kiadóhivatalba (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

1201/1904. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az 1904. évre szerkesztett hadmentességi adókirovetési lajstrom megállapítva a lévai m. kir. pénzügyigazgatóságtól leérkezett, miért is adózó közönség értesítettik, hogy ezen lajstrom Léva város adóhivatalánál 1904. évi aug. hó 1-ig bezárólag 8 napi közszemlére lesz kitéve és az érdekeltek által hivatalos órák alatt megtekinthető.

Továbbá, hogy az adó kivétele ellen a) azon adózók, kik a kivételei lajstromban tárgyalt adónemmel már a múlt évben is megtróva voltak a lajstrom közzétételét követő 15 nap alatt,

b) azon adózók pedig, kik a kivételei lajstromban megállapított adóval ez évben első ízben rovattak meg adótarozásuknak az adókönnyveszkébe történt bajgyezését követő 15 nap alatt nettáni felelőseikett a lévai m. kir. pénzügyigazgatóságnál benyújthatják.

Városi adóhivatal.

Léva, 1904. július 23.

Komzsalik Lajos
adóhivatali főnök.

Köztterek védelme.

A legutóbbi városi közgyűlésen merült fel a kérdés, hogy közttereink nem részesülnek kellő gondozásban, jogtalan foglalások vannak nálunk szokásban. Közttereink sok helyen egész gazdátlan állapotban vannak, csak az nem usurpálja, aki nem akar. Néhol valóságos lerakódó helyek keletkeznek, másutt utat nyitnak keresztül a köztéren. Hát ez a panasz, ha a dolog mélyére tekintünk, teljesen jogos, mert sokszor állottunk már oly foglalásokkal szemben, amelyet az évülés védett.

Emlékezhettünk, hogy magára régi város háza beltelkére a szomszéd teleknek ajtaja nyílt s ennek a szomszéd teleknek tulajdonosa átjárási szolgalmat gyakorolt a város beltelkén keresztül. És ha véletlenül az új város háza építése alkalmával a bástya-utcát ki nem nyitjuk, nem tudom, miként oldottuk

volna meg az építkezést. Van a főtéren is olyan épület, hol most a köztérből kellett bejárót engedni a tulajdonosnak; mert azt az elévülési időn túl használta. Vannak helyek, például a Flóra-térnek a várfal alatti része, hogy időközönként deszkák és építőanyagok egész halmazának szolgál lerakódó helyül. Számtalan eset, hogy egy-két méternyi terület elfoglalását is csak akkor vesszük észre, mikor egy egész ház sor vonala elgörbül.

A köztulajdon sértetlenségét senki el nem ismeri, sőt ellenkezőleg közprédának tartják, amelyből mindenki annyit foglal, amennyit akar. Kiváncsiak vagyunk, hogy ha Léva város tagosítási térképét felmérés útján össze hasonlítanánk a mai tényleges birtokállapottal, a köztulajdon rovására mily sok foglalást lehetne megállapítani. De hiszen magunk sem becsüljük meg a közttereket, mert azokat nem hogy szaporítani, területi nagyságukat növelni akarjuk, ellenkezőleg oda törekszünk, amint eddig tapasztaltuk, hogy minden kis területet elidegenítsünk s így olcsó áron tul adunk rajta. Bezzeg aztán mikor a városnak van szüksége valamely területre, azt horribilis áron kell megvennünk.

Ennek az állapotnak állandósulni nem szabad, mert akkor közttereink csakugyan közprédává lesznek. A városnak anélkül is csekély vagyona van, legalább a meglévő meg kell oltalmazni minden jogtalan foglalás és használat ellen. Ez a városi hatóságnak kötelessége és pedig annál inkább, mert az idők folyamán elévülési következtében még a törvénytelen foglalásokat sem lehet vissza venni.

De városunk jövő fejlődésére, új utcák nyitására és alakulására, mint azt a mángorló-közben látjuk, rendkívül fontos, hogy a köztterek és utcák eredeti területe épségben fentartassék, nehogy előálljon az a komikus eset,

hogy a sajátunkért kelljen drága pénzt fizetnünk, mert elnéztük, eltűrtük hogy a szomszédtelek tulajdonosai a köztetek rovására kiljebb és kiljebb terjeszkedjenek.

Fogondunkat kell hogy képezze tehát a köztetek, kertek fenntartása és szaporítása. Azokat beépíteni, vagy egyébként elfoglalni ne engedjük. Talán arra is gondolhatunk, hogy amennyiben szükségesnek mutatkozik a városi belső birtokát felmérjük, megállapítjuk a közterületek eredeti nagyságát s a foglalásokat visszazsorítjuk. Mert nem lehet azt a szokást meggyökerezni engedni, hogy a közterületnek nincs gazdája. Hanem igenis a városi hatóság kellő erélylyel lépjen közbe mindenütt, ahol foglalást észlel s szigorú intézkedéssel tanítsa meg a foglalt arra az erkölcsi szabályra, hogy ne bántsd a másét.

Ha már áldozatokat hozunk sok mindegyébre, ha sok és új intézmények létesítése által iparkodunk lépést tartani más modern városokkal, akkor első sorban ismerjük kötelességünknek megóvni és fenntartani a még meglévő, mert a jövő fejlődésnek is ennek sértetlen fenntartása képezi alapját.

Nem volt alaptalan tehát a közgyűlésen felvetett idea, hogy védelmezzük meg közttereinket. A tapasztalás már sok elszomorító példával szolgált. Legalább hát a jövőben legyünk ettől megkimélve.

A gümökörös tüdővész és az ellene való védekezésről.

(Folytatás.)

Ezért mondja igen helyesen az erről szóló egyik népszerű füzetecske szerzője egy helyt:

„Az egészséges ember köteles a beteg segíteni; a beteg embernek pedig kötelessége arra ügyelni, hogy az ő betegsége ne tegyen mást is szerencsétlenné.“

Mme d'Eriolenak ez volt a szavajárása, mindig a szalon legutolsó újdonsága volt a „század legcsodásabb tüneménye“.

— Rajta urak, menjenek — folytató — találják ki ennek a szifuxnek a titkát! Most érdekes, most még senki se tudja . . .

— Hát igazán sem tudni felőle? — kérdezém, — senki sem tudja, micsoda rejtélyes ihlet hozta létre a remekműveket?

— Senki mon ami, — mondom ő a század legcsodásabb tüneménye!

— Csinos?

— Még kérde? Mikor látott nálam csunya nőket? Az én szalonom esztétikai szalon, a Szép otthona . . . Menjen be és nézze meg!

Egy szépségflastrom akkor pattant le az arcáról, de ő nem vette észre. Én követtem a szinte bucsujárásra tóduló frakkos sereget a másik terembe.

Milyen lehet ez a genialis asszony? Férfiakodó vén kisasszony, fantasztikus, csunya némbert, vagy a legjobb esetben egy proszelita szentet fogok-e látni? Egy bohém Botticelli utánzatot, amint fiorenci palástban sétál s liliumot tart a kezében? . . . Első pillanatra annyi volt az ember az Empire teremben, hogy semmit sem láttam. Nagynehezen körülkerültem ahhoz a fehér oszlophoz, ahol ennek az udvarnak közepén sejtettem s ott egyszerre megpillantottam Madame Jehanne Valéryt.

Ott ült az oszlop alatt egy etruszk díszű nagy zöld karosszékből, szórakozottan nézett végig a társaságon s mosolyogva fo-

Tudjuk, hogy a tüdővést a gümökör bacillus okozza s hogy ez a bacillus a tüdővész ember tüdejéből a felszakadó váladékkal, nyálkával köpéskor, vagy köhögéskor kerül elő, midőn azután azt vagy közvetlenül, vagy beszáradva a felkavart porral együtt magunkba szívjuk.

Tehát a baj elleni védekezésünk első föltétele az, hogy a bacillusnak belénk jutását megakadályozzuk.

És hogyan érhetjük el azt?

A legegyszerűbb módon.

Shokjunk le még akkor is, ha egészségesnek is véljük magunkat, arról a rossz és undorító szokásról, hogy mindenféle köpökünk.

Az utcán természetesen bajosabb ezen óvórendszabályt betartani, de ott is inkább zsebkendőnkbe köpjünk, mint a járóra. Lakott, vagy közhelyiségekben azonban igen könnyen segíthetünk a bajon. Egy pár fillérért mindenütt valami cserépből való, — nagyobban egészen porcellán, vagy üveg — edényt, melyben vizet tartunk a szoba valamelyik szögletében s ha köpnünk kell, abba köpjünk.

Igy, ha netalán lenne bennünk gümöbacillus, az nem fertőzheti a padlót, nem juthat a levegőbe. A vizet pedig mindig a pöccgödörbe, vagy ha az nincs, a mindig nedves trágya gödörbe öntsük, ahonnan nem porlik fel a bacillus és a képződő minden nemű vegyi termények azt tőkre tehetik.

Ha ilyen köpést gyűjtő edények a tempóban, korcsmában, boltokban, iskolákban, községházban, vasuti kocsikban stb. helyeken felállítatnak, már is igen sok történt a tüdővész terjedésének megzatlására.

Soha sem mulasztjuk el pedig a köpöcsésze alkalmazását olyan betegknél, kik hosszas köhögés, rekedtségben szenvednek, vagy akiről már bizonyos hogy tüdővészesek.

Figyelmeztessük az ilyen egyéneket arra, hogy mennyire veszélyeztetik gyermeküket, vagy más családtagjukat, kivelsokat együtt vannak, ha köpöttükkel gondtalanul beszennyeznek padlót, falat, ágyneműt és

lelt a hozzá intézett tömeges kérdésekre. Ebbámultam, mindent vártam volna, csak ezt nem. Férfiakodó némbert, vagy Botticelli utánzat helyett egy nemzetközi eleganciával öltözött, teljesen normális, modern szép asszonyt láttam ott. Határozottan ő volt a legnormálisabb az egész irodalmi szalonban, — annyira az, hogy bele se illett Mme d'Eriole gyűjteményébe. Én is, mások is csodálkozva néztük, mintha tévedés lett volna a dologban . . . Pedig ő volt az, Madame Jehanne Valéry: egy 35—36 év körüli nyulánk, de már gömbölyödő, kívánatos szőke asszony, aki első pillanatra mindenre inkább látszott teremtve lenni, mint a művészekre. Szép volt, abból a bizonyos lusta, s öte fajtából s nagy kék szemű és kissé vastag ajkainak mosolya mögött sajátos, szerelmes öntudatlanság aludt. Körülötte, mint prédára leső ragadozók ültek az ifju és vén irók, analitikusok, szimbolisták, kritikusok s igazi irói kéréletlenséggel vallatták. Mindenik meg akarta találni a szifux titkát s ezért öröklé egymás szavába vágtak. A szőke asszony lusta mosolylyal hallgatta őket, szabályos, nyugodt arca egy pillanatra sem változott el. Felélt nekik egyszerűen, minden póz nélkül, — olykor szinte szégyenkezve, de különben oly egykedvűen, mintha egész művészetek voltaképp nem érdekelné őt . . .

— Az atavizmus! — kiáltá egy lelkes analitikus olyan diadallal, mintha már nyomon lett volna, — a leszármazási fog nekünk megmagyarázni mindent. Halljuk! Madame Valéry elnevette magát.

TARCSA.

Egy tehetséges asszony.

Irta: Pekár Gyula.

(Folytatás.)

*

Ahogy este a Parc Monceau átmentem, még egyszer kíváncsian gondoltam át mindezeket. A párisi irodalmi élet estélyeire az embernek olyan készületen kell mennie, mint egy vizsgára, ha igazán élvezni akar. Nos, ritkán láttam oly lázas sokadalmat a Madame d'Eriole termeiben, mint ezuttal.

Meg kell jegyezmem, hogy négy pompás terme volt ennek a szalonnak: mind a négy különböző szimbolikus jelenséggel. Az elsőben a tiszta Louis teremben fogadta a háziasszony a mindennapi szellemes irókat, növekvő tehetségeket, a második tiszta fehér, oszlopos Empire teremben a már ismert hivatalos nagyságokat, például az akadémiikusokat üdvözölte, kiknek meddő halhatatlansága és pompázatos unalma illett ehhez a klasszikus hidegséghez. A harmadik olasz Renaissance-szalon becses képeivel a művészek otthona volt, — a negyedik indus „barlangban“ állandóan rejtelmes mécsos égett s ez volt a modern misztikusok temploma. Tudom, jó időn át itt trópolta a „Rozet Coix“ modern főpápa, a szép Sar Peladan, — kíváncsi, nagyvilági hölgyeitől körülvéve itt tartotta kabbalista istentiszteletet . . . Mme d'Eriole suttogva az első termekben lelkesítette a fiatalokat. Mintha csak jelmezballon lett volna, szokása szerint

ma is Mme de Sivignének volt öltözve. Színevesztett zöld selyemruhája széles habban omlott ki a karosszékből, halántékfürtjei hosszan és klaszrikusan lógtak be arcába, a kezében egy valóságos Louis legyezött tartott. Erősen ki volt festve s így este, vilanyfénynél nem nézett ki többek, mint — párisi szólásmód szerint — egy „negyvenéves fiatal asszonynak“. Azt mondják, nappal hetvenéves volt, — de hisz különben ez lényegtelen, mert nappal sose látta senki . . . A régi francia szalondámát akarta ő megvalósítani, ez volt minden ambíciója. Persze nagyon megkellett alkudnia a mostani demokráta és bohém világgal. Sem a pohos bankárok, sem a fésületlen művészi nagyságok nem voltak nagyon festői jelenségek, — aztán meg ezek a bohémek sose éltek törvényesen rendezett szerelmi viszonyok közt, Mme d'Eriole azonban megbocsátott nekik: a szabad szerelem rendszerét fogadta el szalonjában, sőt annyira ment engedékenységében, hogy a művészeket és félhivatalosan elismert kedveseiket már nem egyszer, mint „Monsieur“-t és „Madame“-ot, vagyis mint házastársakat jelentette be inasával, tisztán az előző „stilus“ kedvéért. Hány boldog, vagyis inkább boldogtalan házasságnak vetette meg ez a berendezés az alapját! . . . A modera Mme de Sivignemest felkelt és megszólított azzal az udvarias megdöbbenéssel, melylyel rendszer szalonja kiváló csillagairól szokott beszélni:

— Nos mit szól ehhez a tüneményeszerű nőhöz? . . . Most már el van döntve: ő a század legcsodásabb tüneménye.

nyujtunk embertársainknak jó példát a köpődény használatával.

* * *

Hogy a rossz levegő nem egészséges, tudja mindenki. Hogy beteg ember, de az egészséges és zárt helyen, mint aminő a szoba, rontja a levegőt ezt is tudjuk. A tüdőbe behelt jó levegő helyett elhasznált, rossz levegőt lehelünk ki, a tüdőveszes ember pedig még azonfelül egészségtelen levegőt lehel ki, midőn köhögéskor a szétpermetező váladékhoz tapaszta bacillusokat szórja ki tüdejéből.

Ezért gondoskodjunk arról, hogy lakásunkban, de másutt is, főleg iskolákban, vendéglők, korcsmákban stb. a rossz levegőt mentül gyakrabban egészséges, tiszta jó levegővel cseréljük fel, amit gyakori szellőzéssel érhetünk el.

Persze igen sok ember, különösen a falusi, vagy a szegényebb módu főleg télen sajnálja a szoba melegét, mely pénzbe került és nem hajlandó azt a szabadba kibocsátani. De ha az egészség megvédéséről van szó, akkor nincs helye a fukarkodásnak és tőrjünk egy két fokkal nagyobb hideget, vagy tegyünk 1—2 hasábal több fát a tűzre, ha azzal egészségünknek hasznára lehetünk.

Ezen felül gondoskodjunk arról is, hogy a lakószobáknak elég ablaknyílásuk is legyen. Faluhelyen alig $\frac{1}{4}$ négyzetméternyi ablaknyílást hagynak a lakószoba falán, ebből is elvesz valamit az ablak keret. Ez a szűk nyílás arra sem elégséges, hogy kielégítő szellőzésre szolgáljon, világosságot pedig vajmi keveset bocsát a szobába.

Pedig tudjuk ma már, hogy a napfénynek bizonyos sugarai az ugynevezett göröcsői lények, a bacillusok stbnek nagy elenségei s így mennél több napfény jut a lakásba, annál jobb az egészségügyi tekintetben.

A hol pedig csak lehetséges, helyezük el külön szobában a tüdőveszes beteget s ne engedjük oda különösen a gyermekeket hosszabb tartózkodásra és semmi esetre se engedjük meg, hogy azok a beteggel együtt egy szobában, vagy talán egy ágyban háljanak, hacsak egy másik lakó helyiség is áll rendelkezésére az illetőknek.

A tüdőveszes betegnek legyen külön evő eszköze, pohara, mosdója, törülközője.

A tüdőveszes ember fehérműjét, különösen zsebkendőjét, ágyneműjét tartassuk elkülönítve az egészségeitől, azután külön tegyük katlanba és hagyjuk legalább két óra hosszig a forró vízben kiforrózni. A fehérmű, ágynemű ugyanis könnyen bepiszkolódik kiköhögött nyálkával s a reá hullott, vagy tapadt bacillusokat csakis a forró víz, vagy gőz nagyhősege teheti tönkre, ölheti meg.

Tüdőveszes emberekkel csókolózni nem

— Hát est is tudni akarják, — mondá lassu, vontatott hangján — hát minden modern emberben, bennem is sokféle vér keveredett össze: francia, angol sőt tán orosz is . . . Érdeklék a családi és vagyoni viszonyaim? Hát korán árvaságra jutottam egy délfraanciaországi kastélyban. Pénzem mindig volt elég, független voltam és azt tehettem, ami nekem tetszett, — legszemből korom óta . . . Nos, de hisz mindez oly mellékes! — Mi hát akkor a lényeges? Hol a titok?

— Nem tudom! — mormogá Madame Valéry csodálkozva — pedig magam is szeretném tudni . . . Keressék!

— Kora gyermekkorra óta ihletet érzett a művészetekhez?

— Nem mondanám . . . Ugy éltem a természet ölen, mintegy álomban és sose álmodtam volna, hogy valaha művész leszek belőlem . . .

— Különös, hát az ihlet úgy egyszerre, magától jött?

— Igen, — felelt a szőke asszony s halaványan elpirult, — úgy egyszerre magától . . . Egyszerre csak festeni kezdtem.

— Hát nem egyszerre foglalkozott mind a négy művészettel? — kérdém, egy résen át székelt volna melléje.

— Oh nem, a világért sem! — felelt Madame Valéry meglepetten nézve rám. A festészetet kezdtem. Festettem, örömet leltem benne, de teljességgel semmi érdemet sem tulajdonítottam magamnak, mikor a Szalonban érmet nyertem. Magától jött a hajlam s aztán el is múlt . . .

— Igen, épp a legszebb pillanatban hagyta abba. De miért?

szabad. Az apa vagy anya, ki tudja, vagy sejtí, hogy hektikás, ki örökösen köhög, makacs rekedtségben szenved, ne csókolgassa gyermekeit, vagy ha már ellent nem állhat a vonzalomnak, legalább ne csókolja őket szájon. Gondolja meg mindég, hogy gyermekei iránti szeretetét azzal bizonyítja leginkább, hogy mindent elkövet azoknak a veszedelmes betegségtől való megóvására.

A tüdőveszes anya ne szoptasson, ha pedig valakinek felsérdült gyermeke tüdőveszes, vagy ezen betegségre hajlandóságot mutat, akkor kérje ki előbb a szakértő orvos tanácsát, mielőtt gyermekének a házasságot megengedné és igyekezzen összes szülői befolyását érvényesíteni, hogy gyermeke ne rohanjon a biztos veszedelembé, melyből nincs azután többé menekülés.

Nem egy esetet mondhatunk el mi orvosok gyakorlatunkból, hol az egyik tüdőveszes házastárs a másikat és gyermekeit betegséggel fertőztette és a rövid ideig tartó boldogság siralmas, keserű nyomorúsággal végződött.

Emlékszik az olvasó arra, hogy jeleztem, miként az erőteljes testi szervezet jobban állhat ellent a tüdőveszesnek, mint a betegség által, vagy más okból gyöngített. Kövessünk el ezért mindent, hogy egészségünket és testi erőnket megtartsuk és gyarapítsuk és kerüljünk mindent, ami egészségünknek árthat, erőnket apaszthatja, vagy tönkretetheti.

Óvakodjék az ember a mennyire körülményei megengedik a meghűléstől. Télen ne futkosson nyitott szájjal lihegve, ne egyék, — mint a gyermek szokta — havat, vagy jeget; felhevülten ne igyék jeges, vagy erősen hűtött italt; izzadtan ne menjen hideg pincébe, ne heverésszen le nyirkos, hideg földre. Mindez képes a garat, torok, gége, légcső s tüdő hurutos változásait előidézni s ezen szerveket a bacillusok befogadására alkalmas talajjá átalakítani.

Főképen pedig ne adja magát az ember mértéktelen, vagy korhely életre, különösen óvakodjék a töményebb szeszes italok, a pálinkafélék élvezetétől.

Nyers húst és nyers tejet jobb nem élvezni, mert ha ezek különben nem is ártanak, mégis soha sem tudhatja az ember, nem beteg állattól való-e?

Ha tüdőveszes beteg körül forgolódunk, azt ápoljuk, vagy vele egybbit is gyakran érintkezünk, maradjunk lehetőleg kellő távolban tőle, ne hajoljunk sokat az ő arca felé, ne üljünk az ágy szélére, mert minden köhögés eláraszthat bennünket gümöbacillusal fertőzött permetével.

Ha ilyen betegről távozunk, mossuk meg alaposan szappanos vízzel a kezünket, mert könnyen ragad reá bacillusal fertőzött nyálka a beteg kezéről, melylyel az esetleg száját megtörli köhögés után.

— Nem tudom . . . Mialatt festettem, sokat utaztam Olaszországban. Aztán Németországba költöztünk. Ott kedvet kaptam a zenéhez.

— Nagyszerű és a festést teljesen abba hagyta?

— Teljesen. Ugy elfeledtem, mintha sose lett volna ecset a kezemben. Nem lettem volna képes többé a legegyszerűbb vázlatra . . . Egészen a zenének éltem. Eszre sem vettem, hogy művészetet cseréltem. Ugyanazt fejeztem ki a zenében is, mint a festészetben . . .

— Persze aztán elmúlt a zene is. Mi jött utána?

— Madame Valéry ismét elpirult egy kissé.

— A zene után . . . több évig tartózkodtam Oroszországban. Ott adtam magamat szobrászatra . . .

— Zene után és Oroszországban szobrászatra? — kiáltám, — hisz ha Oroszországot mondana, akkor még érteném, de ott a muzsika éjszakai csak nincs formatékély! . . . És nem volt nehéz az új művészetre való átmenet?

— A világért sem! — felt a szőke asszony és szemei egy pillanatra szenvedélyesen csillantak fel. Egyszerre magától úgy jött a dolog, hogy szobrászkodni kezdtem . . .

— De mi indított rá, — micsoda véletlen?

— Nem tudom . . . mormogá Madame Valéry zavartan. — Megtetszett . . . ez a művészet s híven műveltem, amíg . . .

— Amíg egyszer aztán ráunt, ugye?

— Igen . . . Viszoköltöztem Párisba s egy napon írni kezdtem . . . Önök ma azt mondják, hogy mindegy, amit ebben a nagy

Ha valamely jó barátunk, vagy rokonunk, ha a férj, feleség, vagy gyermekünk okot szolgáltat arra a gyanura, hogy nála talán sorvadás kezdődik, vagy ha már erre az orvos is figyelmeztet bennünket, akkor kövessünk el mindent, hogy rendes és józan életet éljen, minden kártékony befolyást, különösen pedig a korcsmázást kerülje.

Mondom, különösen a korcsmázást, mert az ettől való távoltartással nem csak ennek a mi kedves emberünknek használnunk, kiragadván őt az ital lassanható mérgeinek vészkeréből, hanem gyakoroljuk felebaráti kötelességünket azon számos egyénnel szemben is, kit betegünk ott a korcsmában a fertőzés veszedelmével fenyeget s ki egyszer megszerezvén a betegséget, azt ismét ártatlan családjára viheti át, még ha csak évek múlva is.

* * *

Ha pedig valamely háznál tüdőveszes beteg halt meg, akkor azt a helyiséget, a melyben feküdt, alaposan tatarozzuk ki.

Ha deszka padló van a szobában, azt chlórmezzszel kenjük be, azután jó erős forró luggal leöntve suroltassuk meg. A hol nincs deszka padló, ott a földet legalább 30—50 ctméternyire ássuk fel, dobjuk ki és helyébe tiszta, agyagos földet sulykoljunk le.

A falakat meszeljük be frissen oltott mézzszel s ha netalán az ágy mellett falon beszáradt köpet nyomai látszanának azokat előzetes átnedvesítés után vakarjuk le s a vakarékot dobjuk a pócegödörbe.

A szalmát, melyen a beteg hált egészük el, ágyneműjét, vagy fehérműjét és ruházatát, mely a forró vizet türi, 2—3 óra hosszig forraltassuk ki, amint már fentebb említém. Teherjük ezt kár nélkül a tollal, mely a vankos és dunyhában s a lószőrrel is, mely a derék aljában van.

Azután pedig minden használati tárgyat, mely a beteggel közvetlen környezetében volt, jó ideig szellőztessünk a napon, több héten keresztül naponta mielőtt azokat ujjlag igénybe vennők.

A fabort pedig amennyire lehet luggal, vagy sublimát oldattal — melyet orvosi rendeletre a gyógyszerházból kapni — kefé segítségével takarítsuk meg. Az evőeszközöket forró vízben fertőtlenítsük.

A forró víz és forró gőz legbiztosabban pusztítja el a bacillusokat.

A lévai közkház mellett létesült a lévai kórházi egyesület és a város közös hozzájárulásával egy ragályos betegek számára való külön osztály, melylyel kapcsolatosan egy nagy gőzfertőtlenítő is állítottatott fel. Ha az épület a kórháznak, illetve rendeltetésének át lesz adva, ezen gőzfertőtlenítő a város közönségének is rendelkezésére fog állani bizonyos, később megállapítandó díj lefizetése mellett, mely a kezelési és karbantartási költségek fedezésére fog szolgálni. Mód-

művészetben létrehoztam, jó. Szörnyen csodálkozom rajta. Nekem sose volt semminemű ambícióm s nem tulajdonítok magamnak semmiféle érdemeket. Festettem, zenét szerzett, szobrászkodtam és írtam, de mindezt csak azért, mert véletlenül úgy jött . . .

— És sose esett nehezére, hogy e művészeteket mindég épp a legszebb ponton hagyta abba?

— Soha! . . . — kacagott a szőke asszony. — Hisz akkor ma halálra kellene busulnom magamat! Ma már mind a négy művészet halott dolog reám nézve. Nem érdekelnek többet . . .

— Hogyan?

— Nem tudnék én többet se ecsettel, se zenével, se vásóval, se tollal bánni. Kiment belőlem . . . elfelejtettem . . . Ennek a furcsa kiállitásnak az eszméje sem tőlem származik.

Csodálkozva néztünk rá.

— Mi lesz hát most a legközelebbi művészet, amiben kiténteti magát?

— Madame Valéry szánakozólag mosolygott rajtunk.

— An édes uraim! . . . Nem foglalkozom én többé művészetekkel. Egészen más valami érdekel . . .

— Micsoda érdeklí?

— Nem is merem önöknek elmondani, — felelt a szőke szőke asszony, — mert tudom, csak kinevetnek, vagy megvetnek . . .

— Az Istenért mondja!

— Nos tudják-e, mivel foglalkozom most? A gazdasági vegytaanal . . . De ime itt a férjem, értem jött . . .

Madame Valéry nyugodt arca szerelme-

ében lesz városunk lakóinak tüdőveszes vagy egyéb, heveny fertőző betegek, vagy ilyen bajban elhunytak ágy- és ruha neműjét alaposan és biztosan megtisztítatnia a veszedelmes bacillusok és betegség okozó tényezőktől.

Vidéken, a hol a víz és tüzelő anyag mindég van, be kell érni az embernek az illető tárgyak üstök, katlanokban való fertőtlenítésével.

Igaz, hogy a szegény embernek fája sincs ingyen, de ha ez ember és családjának egészsége, boldogsága torog szobán, nem kell a néhány fillért sajnálni, amelylyel ezeket a kincseket biztosítani lehet, még akkor sem szabad sajnálni, ha a gyomortól kellene azt megvonni.

Ha pedig látjuk, hogy tesztem azt a szomszédunk oly szegény, földhöz ragadt nyomorult, hogy a maga erejéből semmit sem tehet kedvesei egészségének és életének megmentésére; akkor gyakoroljuk rajta azt a szent felebaráti szeretetet, melyre Krisztus urunk tanít bennünket és segítsünk rajta egy kevéssel abból a többől, vagy sokból, melyet a sors nekünk, szerencsésebbeknek kimért.

* * *

Jelen közleményem megírásánál csak az a cél lebegett előttem, hogy lehetőleg mindenki által megérthető alakban, tehát népszerű módonban ismertesse meg a nem orvos közönséggel a gümőkóros tüdőveszes lényegét és jelentőségét, valamint azon bárki által is követhető teendőket, melyekkel a baj ellen védekezni és annak elterjedését meggátolni lehet.

Amint már hangsúlyoztam, csakis társadalmi uton remélhetünk törekvéseinktől sikert.

Ha a társadalom nem minden egyes tagja, főleg a nép között élő intelligens elem, lelkész, tanító, jegyző, stb. nincs áthatva azon fontos és magasatos, hazafias hivatás jelentőségétől, mely mindnyájunkat, mint egy közös nagy család tagjait a közjóért harcolók közé soroz, akkor hiába valók a közegészségügyi törvények és rendeletek törekvései, a gümőkór egyre nagyobb és nagyobb hullámköröket fog vetni, szétrombolván az egyének testi szépségét, tönkre tévén családok boldogságát és érezhetően apasztván a magyar nemzet úgy is oly aránylag csekély számát, főleg azon munkás kezek, gondolkodó fők számát, melyek a hazai anyagi felvirágozására oly igen nélkülözhetetlenek.

400.000 munkára bénított kar és fő, ez nemzetgazdaságilag óriási vesztesége a hazának. Ha pedig egyesült erővel hazaszerte minden lehető elkövetünk a tüdőveszes terjedése ellen ezt az óriási számot egy évtized alatt érezhetően leapaszthatnók.

Dr. Karafáth.

(Vége.)

sen derült fel. Felkelt s egy harmincz év körüli vállas fiatal embernek nyujtotta a kezét, ki nagynehezen törtetett keresztül a frakkos hallgatóságon. A borotvált arcú idegen nagyon szép ember volt s kiejtése után (ítélve) amerikaiak látszott.

— Ah, ez az a híres amerikai vegyész! — sottogá valaki mellettem — ez hát a férje! . . .

Magunkra maradván mi írók és kritikusok csak álmélkodva néztünk egymásra. És még soká beszélgetünk a genialis asszony sokoldalú tehetségének a titka felől.

A Pars Monceau á jöttem hazafelé. Egy idegen ur haladt oldalamban, mivel véletlenül egyszerre jöttünk le a lépcsőn s ki nagy művész-kalapját a szemébe csapva, csökönyösen hallgatott már jó ideje mellettem. Egyszerre idegesen elnevette magát s megállt. Ránéztem: torzonborz, de dult arcú, szép férfi volt. Ahogy megszólalt, a kiejtéséről azonnal sejtettem, hogy csak orosz, vagy lengyel.

— Nos? — kérdém.

— Igazán nagyszerű! — kacagott az idegen — most látom csak mennyit érnek ezeknek a párisi analitikus íróknak a tudomány!

— Miért?

— Ön ugye idegen? Én is. Ön nem tudja az én nevemet, én se az öné. Ön valószínűleg elutazik, én már holnap elmegyek messzire. Hisz csak azért jöttem el erre az estélyre, hogy még egyszer lássam . . . Nos én ismerem a Madame Valéry történetét — én Istenem, valakinek csak el kell mondanom, hogy milyen egyszerű ennek a szőke-

Különfélék.

— **Városi közgyűlés.** Léva r. t. városi képviselőtestülete 1904. évi július 22-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen rendkívül nagy érdeklődés volt a r. kath. kántor választás miatt. Ez állásra hét pályázó közül a polgármester indítványára az iskola-azték által egyhangulag ajánlott Tokody István dicsőségtörvény kántortanító, Tokody Imre lévai vendéglős fia választotta meg. Majd elfogadta a közgyűlés az 1905. évre érvényes esküdtzéki tagok listáját, a mely szerint 531 esküdtképes férfi iratott össze. Bejelentette ezután a polgármester a vágóhid leegésztését, mire a közgyűlés elhatározta, hogy a mostani vágóhid állíttassék helyre, azonban utasította a tanácsot, hogy a vágóhid elhelyezéséről tegyen javaslatot, mert a mostani vágóhid épületét a szegényház céljaira fogja a város felhasználni s míg a mostani szegényházat el fogja adni. Végül elrendelte, hogy szénkénegraktár a városi zabraktárba helyeztessék át s a zabraktár céljaira a tanács bérlet útján gondoskodik megfelelő helyiségről.

— **Jótevény alapítványok.** Boldogult Levaticz Mártonné Rudolf Teréz urasszony több jótevény alapítványai között mint értesülünk, meghagyta gyermekeinek, hogy a lévai róm. kath. plébánia templomban egy szent Teréz ábrázoló színes ablakot készíttessenek. Előző számban szölvünk előbbi nagylelkű alapítványairól, de ebbeli értesülésünket ki kell igazítanunk azaz, hogy 2000 korona alapítványt a lévai Stefánia árvaházra, 1000 koronát a lévai szegényháza tett, amely összegeket az elhunyt gyermekei a lévai takarékpénztár és hitelintézetben már is elhelyezték.

— **Kazy József gyászra.** Kazy József cs. és kir. kamarás, vármegyénk szülöttét, a hegyvidéki akció nemes ambíciója és buzgó vezetőjét, akinek miniszteri tanácsossá történt kinevezését mult napokban közölte a hivatalos lap, sulyos csapás érte: neje, szül. Vecsey-Oláha Ann. f. hó 21-én este negyvenhárom éves korában Budapesten meghalt. Az elhunytat tegnap este 5 órakor temették el. Barsvármegye közönsége, valamint városunk és vidéke is őszintén vesz részt fájdalmában.

— **Kötőipar az árvaházban.** A lévai Stefánia árvaházban, az állam adományából négy kötőgépet állítanak fel. Ezzel egyidejűleg arról is értesítenek bennünket, hogy Matz Sándorné, váci kötőiparoktató augusztus 1-től kezdve az árvaházban ingyenes kötőtanfolyamot tart, a melyen bárki is szívesen látanak. A tanfolyamra az állam 500 kor. adományt adott.

— **Gyászír.** Özv. Batizy Gusztávné szül. Rédl Ilona urasszony, néhai Batizy Gusztáv volt lévai kir. pénzügyigazgató neje, mint részvétellel értesülünk, f. hó 9-én hosszas szenvedés után 49 éves korában Szolnokon elhunyt. Temetése e hó 10-én a család nagyszámu tisztelőinek részvétele mellett ment végre. Nyugodjék békében!

— **Három csók és más elbeszélések** lesz a címe Honti Henrik ismert író, lapunk munkatársa legközelebb megjelenő második elbeszélése kötetének. Bizonyára megérdemelte ama jóakaratu támogatást, a melyt már első kötete megjelenésekor tapasztalt. Ez indította arra, hogy újabb novelláit is egybegyűjtve kiadja, mely újabb kötetét is

nek a titka! Tudja-e, mi az ő sokoldalú tehetségének a magyarázata?

— Micsoda?

— Ah uram, — kiáltá az idegen — olyan végtelen egyszerű valami! . . . A szerelem! . . . Az a szerelem, ami a nőben annyi tehetséget tud felbreszteni, amennyit a férfiak sohasem. Ez a tehetséges asszony mindenkifelett egy nagyon szerelmes asszony, . . . Férfi talentumnál is sokra képes a szenvedély, — az asszonnál mindenne. Az ő lelkük kimeríthetetlenül gazdag, — tehetségük tán nem tud úgy megindulni magától, mint a mienk, de ha szerelem érinti, felébred és csodákat mivel. Mi a Madame Valéry művészetének a titka? Az, hogy először egy olasz festőnek a kedvese volt, aztán egy német zenészt szeretett, aztán egy orosz szobrászt, . . . és végül egy francia író. Mindig a szerelem adott formát tehetségének s ez a forma addig tartott, a meddig a szerelem. . . Most azt a fiatal vegegyeszt, a férjét szereti s mint ahogy elfeledte a régi szerelmeit, elfeledte azokat a művészeteket is. Az asszonyok mindenre képesek, — Isten önnel . . .

(Végo.)

* A „Budapesti Ujságírók Egyesülete“ segélyalapja javára egy Almanach ad ki, melyben 100 magyar író munkája fog megjelenni és 25 neves festőművész festményei, mint különálló műmellékletek lesznek a műben. Az Almanach igazán szemet és lelket gyönyörködtető nagy albumalakú díszmű és poton 5 forintba kerül. Megrendelések a „Budapesti Ujságírók Egyesülete Almanachja“ kiadóhivatalához küldendők, Budapest, VII., Károly-körút 9. Mutatóul közöljük Pekár Gyula fenti cikkét, melyet az Almanach számára írt.

hasonló pártolással fogadja majd a közönség. A kötet sajtó alatt van, megjelenése napok kérdése csupán és az ára csinos kiállításban 1 korona. Megrendelhető a szerzőnél Ipolyvágyon esetleg Nyitrai és Társánál Léván.

— **Színi estély.** A szarnócai elemi tanulók műkedvelők közreműködésével Zsarnócán tegnap 23-án a casinó színtermében jól sikerült színiestélyt rendezett, melyen színrekerült a Tündérek találkozása, látványosság 4 jelenetben, élőképvel, tárogatóval. Pünkösdi királyság. Zsúrok vége, bohóság páros jelentekben. Az előadást tánc követte.

— **Az egyház köréből.** A hercegrímás iij. Lábay Gyula ujmisés papot Nyitra-Bajnára káplánnak disponálta. — A hercegrímási Bozsek Péter ujmisés Garamujfaluba segédlelkészévé nevezte ki. — Svárba József segédlelkész Vadkertre helyezte át.

— **Szőlőbirtokosok figyelmébe.** A földmívelésügyi miniszter a szénkénegraktári eladási árát folyó évi július 1-től kezdődőleg az eddigi harminc koronáról métermázsánként harmincegy koronára emelte, ugy azonban, hogy a bizományi szénkénegraktárak által szedhető maximális kezelési díj jövőre sem nagyobb az eddigi métermázsánkénti egy korona 20 fillérenél. Ellenben a szénkéneghordókért a szénkéneget vevő felek által teendő hordóbiztosítékot f. évi július 1-től kezdve a következő összegben állapította meg: az 1 métermázsá tartalmu hordó biztosítéki összege tizenöt kor., a 2 m. mázsa tart. hordó biztosítéka huszonöt kor., a 3 m. mázsa tart. hordó biztosítéka harmincöt kor. és az 5 m. mázsa tartalmu hordó biztosítéka negyvenöt korona, vagyis az eddigi érvényben volt 28, 45, 60 és 80 korona hordóbiztosíték a fenti összegekre szállíttatik le.

— **Elgázolt arató.** Hladni János lutilai illetőségű aratót Nagysáróban e hó 18-án egy igás szekér elgázolta, úgy hogy sulyosan sérülve szedték fel az ut porából. Bő akarták a lévai kórházba hozni, de utközben még Szentgyörgynél meghalt. Mint a nyomozás kiderítette, a terhes szekeret ő maga hajtotta, hogy miként esett le, azt nem tudja senki, csak akkor vették észre leesését, mikor az ökrös szekér gazdátlanul balagott a többi után.

— **Kinevezés.** A pozsonyi kir. ítélőtábla elnöke dr. Rosenzweig Adolf ügyvéd előtett ezen tábla területére díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

— **Felvétel földmives iskolába.** A breznóbányai m. kir. hegyvidéki földmives iskola 15 állami ösztöndíjas helyre pályázatot hirdet. Ezen ingyenes helyekre kizárólag csak szegényorsu földmives ifjak vétetnek fel. Folyamodványok f. évi augusztus 10-ig és pedig az állami helyekre ingyenes helyekre pályázók a m. kir. földmívelésügyi miniszterhez intézett kérvényüket az iskola igazgatóságánál nyújtják be s onnan lesznek az illetékes helyre juttatva.

Közönség köréből.

Zselizi multság.

Zselizen mult hó 29-én ev. ref. templom javára rendezett multság rendkívüli sikerével hosszú időre hagyott emléket a jelen voltaknak.

A rendezőség mindent elkövetett, hogy a multság iránti érdeklődést minél szélesebb körben felkeltse s már a műsor terjedelme — azok nagyszámu szereplője és a 81 rendező magában egy multságot benépesíthettek volna, holott, mint az alanti névsorból következtethető, oly látogatott volt, hogy „mozogni alig lehetett“.

Zseliz és vidéke hetek óta készült a multságra s már a multság ünnökének, Leidenfrost László orsz. képv. ünnepies bevonulása (Budapestről jött a határai vonat) rögtönzött bandérium és hosszú kocsi-sor kíséretével szép látványt nyújtott a zselizieknek.

A műsört a gr.-kissallai polg. dalárda Hymnusz megnyitójával kezdődött s ugyanezen dalkör egy népdalegyveleg precíz énekével végződött, dicseérve a dalkör vezetőjének buzgóágát. Varannay Sándor ref. lelkes szép alkalmi beszédét követte Cukrász Vilma ügyes, érzésteljes cimbalomjátéka, osztva Siegmund Irma önmaga kísérete magyar népdalok precíz énekével aratott sűrű tapsviharban, de sok tapsot arattak Blaschek Hedvig és Németh Lajos is érzésteljes szavalaikkal, mielőtt 10 percnyi szünet következett volna, még Mihályi G. L. Liszt Don Juan reminiscenciáit bravurral játszotta el.

Szünet után Paál János és Németh Lajos összevágó magyar népdal duettei következett s utána Csekeő Nándor jóhírű cimbalom játéka Sári Elemér cigányprimásunk ügyes kíséretével villanyozta fel a fáradt hallgatókat, majd Gesztei Nagy Béla komoly szavala, valamint Antal Géza ügyes mimizálása tette változatosabb a műsört, közben pedig Mihályi L. G. még 2 pécettel mutatta be nagy gyakorlatosságú zongorajátékát s mielőtt a műsor befejeződött volna Cukrász Vilma Bujdosó Rákóczy székely népbaladát nagy hatással adta elő.

A műsor egyes pontjai oly sikerültek voltak, hogy azokkal részletesebben is kellene foglalkozni, de ezúttal térsükre miatt lehetetlen, hogy pedig kik mulattak itten olyan jól, e szép műsor a legjobb bizonyíték: Agotay Eszike Ipolyszakállós, Blaschek Hed-

vig Csata, Boross Irénke Alsó-Várad, Császár Mariska Nagy-Lüle, Czukrász Vilma Vámos-Mikola, Dudich Matid Csata, Galambos Etelka és Gizi Nagy-Koszmály, Kiss Erzsébet Léva, Hruska Margit Tohó, Juhász Sárika Hont-Varsány, Jeklitsch Lujzika Hont-Visk, Kálnay Ilonka Zseliz, Király Gizi és Piroksa Kis-Sáró, Kucsera Mici Zsigmond Salló, Kiss Emelka és Lenke G.-Vezekény, Liphay nővérek Fakó-Vezekény, Matuss Laura Piszke, Nagy nővérek Gr.-Kis Salló, Nagy Margitka Börzsöny, Novotny Irénke Nagy Szecse, Siegmund Irmuska Budapest, Sztáry Hermin és Mariska Szász, Székely Jolánka Kövesd, Träeger Jolán Fakó-Vezekény, Ulrich Fáni Budapest, Városy Olga Zseliz, Végh Rózsika Vámos-Ladány, Varga Ilonka Kis-Ölved, Zilay Zsófia Léva stb.

Asszonyok: gróf Coudenbove Kunóné Zseliz, Agotai Edéné I. Szakállás, Adler Victor né Zseliz, Bacsa Lajosné Szódó, Ballabás Bálintné N.-Szecse, Chudoba Ernóné Zseliz, Császár Sándorné N.-Lüle, Cibulka Rezsóné Léva, Dr. Cukrász Gyuláné V.-Mikola, Dóka Istvánné N.-Salló, Dudich Istvánné Csata, Galambos Lajosné N.-Koszmály, Galambos Jánosné Tergénye, Halbwirth Ferencné Zseliz, özv. Huszár Kálmáné Léva, Huszár Károlyné K. Sáró, Jaklits Károlyné Hont-Visk, Juhász Kálmáné Nagy-Málas, Juhász Józsefné H.-Varsány, Kherndl Jánosné Zseliz, Dr. Kenessey Kálmáné Zseliz, Keserü Vilmosné Zlaba, Kucsera Imréné Nagy-Salló, Kiss Imréné Zseliz, Kölygessy Istvánné Gr.-Kis-Salló, Liphay Eudréné Fakó-Vezekény, Mihályi L. Gusztávné N.-Málas, Nagy Jenőné Börzsöny, Nagy Lászlóné Gr.-Damásd, Nagy Pálné Gr.-Kis-Salló, Nagy Sándorné Mohi, Németh Lajosné Gr.-Kis-Salló, Novotny Ödöné N.-Szecse, Dr. Nyáry Jánosné Zseliz, Nyári Ignácné Zseliz, Ouháiser Gyuláné Budapest, Paál Jánosné Gr.-Kis-Salló, Pásztor Elekné Gr.-Mikola, Patay Gyuláné Farnad, Pátery Lajosné N.-Salló, Schweinecker Istvánné Gr.-Mikola, Somogyi Imréné Csifár, özv. Steyrer Károlyné Zseliz, Székely Zsigmondné Kövesd, Szemák Gyuláné N.-Salló, Sztáry Jánosné Szász, Träeger Sándorné Fakó-Vezekény, Valovics Gyuláné Nyir, Varannay Sándorné Fegyvernek, Városy Gáborné Zseliz, Végh Istvánné Vámos-Ladány, Veres Jánosné Bori stb.

Elszámolás:

B e v é t e l :

Béleti jegyekből . . . . . 398 K. — f.
Rendezői jelv. beváltásából . . . . . 162 K. — f.
Jótevény felülfizetésekből . . . . . 949 K. 15 f.

Összesen: 1509 K. 15 f.

K i a d á s :

Juniális kiadása . . . . . 186 K. 33 f.
Hangverseny kiadása . . . . . 130 K. 20 f.
Műsor és rendezői jelvények . . . . . 55 K. 78 f.
Diszítési leltári tárgyak . . . . . 64 K. 98 f.

Összesen: 437 K. 29 f.

Maradt tiszta jövedelem . . . . . 1071 K. 86 f.

Felülfizetni szívesek voltak:

Muháros József 349 K. 15 f., Leidenfrost László országgy. képviselő Budapest 98 K., Lutz Sándor Szódó 48 K., gróf Coudenbove Kunó 24 K., Dreischok Sándor Orszka, Kherndl György Gyoma, Ribay Amália Gr.-Kis-Salló, Sztankay Ernő Csata 20—20 K., Kherndl János 16 K., Bándy Endre Léva, Dr. Gedeon Kálmáné Esztergom, Konkoly Thege Sándor országgy. képv. Hont-Szántó, Kosztolányi Aurél Ar.-Maróth, Kmosko József, Schweinecker István Gr.-Mikola, Malomsóky Gyula Tergénye, Simonyi Béla Ar.-Maróth, Szedlacsek János 10—10 K., Szemák Gyula Nagy Salló, Sztáry János Szász, id. Teppervien Frigyes 8—8 K., Adler Viktor, Brányik Antal Lüle, Faragó Samu Léva, Jaklitsch Károly Hont-Visk, Dr. Kenessey Kálmán, Mocsy Lajos Gr.-Vezekény, Dr. Nyáry János 6—6 K., Anonymus, Karácsony Sándor Mármaros-Sziget, gróf Götzen Raoul, Kálnay Károly, Moravék János, Nemeakéri Kiss Géza, Pásztor Elek Gr. Mikola, Pósa Béla Alsó-Pél, Sándor Benő Füzes-Gyarmath, Strnad Jenő Nagy-Peszék 5—5 K., Beck György Nagy-Peszék, Bihary Kálmán Pozba, Halbwirth Ferenc, özv. Jeszenszky Pálné, Molnár Dénes Kety, Schöppin Róbert, Simek Armin Lekér, özv. Steyrer Károlyné, Székely Zsigmond Szecse 4—4 K., Bacsa Lajos Szódó, Babucay József Ipoly-Pásztó, Csekey David Alsó Várad, Cibulka Rezső Léva, Dr. Kmoskó Béla Léva, Hetzer Adolf Léva, Huszár Károly Kis-Sáró, Mócs Agoston 3—3 K., Akucs Lajos B. Jiska, Agotay Ede Ipoly-Szakállós, Bányay Ferenc Léva, Chudoba Ernő, Császár Sándor Nagy-Lüle, Csiffary Flóris Damásd, Gaál Dániel Nagy-Salló, Galambos János Tergénye, Gazsó István, özv. Huszár Kálmáné Léva, Heydrich Károly Tergénye, Kalics Gyula, Kövess Lázár Léva, Laube Károly Alsó-Pél, Leonhard Frigyes, Lachmann Albin Börzsöny, Dr. Lányi Gyula Ar.-Maróth, Matyásky Gyula Hont-Visk, Dr. Nagy Lajos Szobb, Minich József, Nagy István, Nagy Sándor Mohi, Nagy Jenő Börzsöny, Nyáry Ignác, Pohl József, Paál János Gr.-Kis Salló, Szarka Zsigmond Szódó, Teppervien Aurél, Valovics Gyula Nyir 2—2 K., Dóka István Nagy-Salló, Juhász Kálmán Nagy-Málas, Keserü Vilmos Zlaba, Kölygessy István Gr.-Kis Salló, Kis Erzsike Léva, Lányi Árpád Bori, Lindhuth Leo, Mihalicz Ryszó, Mocsy Károly Szódó, Németh Lajos Gr.-Kis-Salló, Szikszay Gyula Lonthó, Drobnica Nándor Nagy-Salló, Varannay Sándor Alsó-Fegyvernek, Vass Ödön Zseliz 1—1 koronát.

Ezenkívül már megelőzőleg ezen célra volt kegyes nagyságos Santhó Károly pozsonyi kanonok ur 400 koronát küldeni. Nagy jótéteményeért neki, valamint a fenti adakozóknak ezen helyen hálás köszönetet mondunk.

Öszinte köszönetet mondunk továbbá a hangversenyen közreműködött hölgyeknek és uraknak dícséretre méltó szerepléséért és pedig Siegmund Irmuska Budapest, Cukrász Vilma Vámos-Mikola és Blaschek Hedvig Csata urhölgyeknek, Csekeő Nándor, gesztei Nagy Béla, Németh Lajos, Paál János és Antal Géza uraknak, valamint a kitünően szervezett garmkissallói dalárdának.

Végül legyen szabad itt hálás köszönetet mondanunk Halbwirth Ferencné, özevy Jeszenszky Pálné, Nyáry Ignácné, özevy Steyrer Károlyné urnóknak, Halbwirth Ferenc, Dr. Kenessey Kálmán, Schweinecker István uraknak becses támogatásukért, sőt mindazoknak, kik bármiképen elősegítettek bennünket a szent és jótékony cél sikerében.

Esetleges további kegyes adományokat e szent célra most már kérem egyenesen a zselizi ev. ref. egyház pénztárának küldeni, mely adományokat az egyház hírlapilag köszönettel fogja nyugtatni.

Rendező bizottság.

Szerkesztő üzenet.

Ideál A gondolat nem rossz. A kidolgozása azonban kezdetleges. Különösen a ritmikai átdolgozásaihoz hozni lehetne. Egy olvasó. Az illető s. lelkész neve Jónás Imre. V. Jónni fog.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1904. évi július hó 17-től 1904. július hó 24-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Kozma József Matyák Mária	fiú	József
Dohány Sándor Kuczmin A.	leány	Margit
Berkó István Holló Anna	fiú	István Sándor

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Rosenberger József Beer Amália	izr., róm. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Koskó Gyula	39	Tüdőgümőkór
Somogyi Antal	31	Tüdővész
Rakovszky Ilona	2	Bélférgő

Lévai piacziárak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.

Buza m.-mázsánként 18 kor. 20 fill. 19 kor. — fill. Kétszeres 14 kor. 40 fill. 14 kor. 80 fill. — Rozs 13 kor. 40 fill. 14 kor. 40 fill. — Arpa 12 kor. 40 fill. 15 kor. — fill Zab 13 kor. — fill. 14 kor. — fill. — Kukorica 13 kor. 40 fill. 14 kor. — fill. Bab 17 kor. 20 fill. 18 kor. 60 fill. — Lenese 18 kor. 20 fill. 18 kor. 60 fill. — Köles 9 kor. 60 fill. 10 kor. 20 fill.

Nyilttér.

Kiadó üzlethelyiség.

Szepesy-utca 4. sz. alatt egy üzlet helyiség 3 szobas lakással folyó évi november 1-től kiadó.

Bővebbet Heimann Mórál Báthi-utca 4. sz.

A lévai takarékpénztár

részvényeseinek tudomására hozzuk, hogy intézeti részvényeikre ezidőszent egyenként 650—700 koronáig terjedő 5—5½%-os kamat mellett nyújt kölcsönt a Magyar Pénztézetek Országos Szövetsége Részvénytársaság. — A részvények a Lévai Takarékpénztár útján, vagy közvetlenül a Magyar Pénztézetek Országos Szövetsége-nek (Budapest, Báthory-utca 4.) címére küldhetők.

Kitünő

Magyar pezsgő

„FREGOLI SEC“

Kapható:

AMSTETTER IMRE

fűszer és csemege kereskedésben LÉVÁN.

Ára üvegenként 4 korona.

5 üveg vételnél előnyár!!

Tényleg

segít a nagyszerű és utólérhetlen Rovarölő

Vásárolják „csak üvegekben”.

Kapható Léván:
 Bolemann gyógyszerész
 Amstetter Imre
 Engel József
 Kern Testvérek
 Medveczky Sándor gyógyszerész
 Pollák Kálmán, Heksch I.
 Róth K. és Wilhelm Béla

Ipolyságon:
 Bolner Pál
 Dombó Károly
 M. Bereller.

Verebélyen:
 Csérok István
 Erdői József
 Pollák Zsigmond

Ujbányán:
 Cserninka M. gyógyszerész
 Heinerch Ede fodrász.

Zsarnóczán:
 Weichberg József

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használtban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vaston és pamut ruhaneműk mosására, a Schicht által újonnan feltalált mosó kivonatot,

„Asszonydicséret”

védegytel, a ruha beáztatására.

Előnyök:

1. Az eddigi szükséges volt mosási időt a felére csökkent.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebb is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alant jegyzett cég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosáshoz képest.

Nélkülözhetetlenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

Mindenütt kapható.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy mind a „arab szappan” a „Schicht” nével és a fenti védegytel egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Strophak Szék

Erre a székre mindenki üljön, aki szeretne jól ülni. A szék a legújabb találmány, mely a legkényelmesebb és legolcsóbb. A szék a legújabb találmány, mely a legkényelmesebb és legolcsóbb.

Schubert Pálnál

Léván.

Premier

30 év óta legjobban

Évi gyártmány 49 000 kerekpár

Premier

A legújabb találmány, mely a legkényelmesebb és legolcsóbb.

Eger Csehszék

Egy utcai különbejáratu butorozott szoba kiadó.

Gyürki-utca 4.

Acél ekék 1, 2, 3 és 4 baráz-dásuak

Rét, moha, tagozot és diagonál **Boronák**

„Agricola” vetőgépek, **Arató-gépek** fűnek, herének,

Szénagyűjtők és arató gereblyék, Szénafordítók, Szabad-aszaló készülék gyümölcs és főzeleknek

Bor- és gyümölcs sajtók, Gyümölcs és szőlő zuzók és bogymorzsolók, Önműködő szabadalmazott szőlő feoskendő

„SYPHONIA” formáncs és vértetű pusztításra, Szállítható takarékos tüzhelyek,

legújabb szerkezetben készítenek és szállítanak

Cséplőgépek szabad. új Kenőgyűrűvel ellátott görgős csaqágyakkal kézi-, járgány- és gőzhajtásra.

Járgányok 1-6 vonóállat befogására, Legújabb gabona-tisztító-rosták, Triebörök és kukorica morzsolók, Szecsavágók, darálók, répvágók, Széna és szalmaprések nyugvók és szállíthatók, valamint minden más fajta gazdasági gépek

MAYFARTH PH. és Társa

gazdasági gépgyárak, vasöntödékek és vashámorművek

Aap. 1872. **BÉCS, II. Taborstrasse 71. 900 munkás.**

Kitüntette több mint 530 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Részletes árjegyzék és számos ellámpa levél legyen. — Képviselek és viszont elárusítók kerestetnek

Megrendelhető: KNAPP DAVID urnál Léva.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy Báth község birto-kosságának tulajdonát képező Kontsek-féle korcsma folyó évi augusztus hó 22-én d. e. 9 órakor a köz-ségházánál 3 egymásután következő évre haszon-bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 1000 korona, melynek 10% bánatpénz. Báthban a korezmai engedélyek száma 5-ről 3-ra apasztatott le.

Árverési feltételek nálam megtekinthetők s kívá-natra az érdekelteknek költségükre megküldetnek.

Báth, 1904. július 19.

DR. SZTANKAY ABA,
 birtokossági elnök.

Hangverseny Grammophon

A jelenkor csodagépe!

Beszél, énekel, zenél, rendki-vül érdekes szórakoztató eszköz családok részére, vendéglőknek és kávéházaknak.

Több ezer reproductió a világ leghíresebb művészeitől.

Raktáron kapható: **Klein Sándor**
 óras és ékszerész-nél Léván.

Varrógépek és Műhímezés

valódi első magyar szab. Adria-, Dürkopp- és Gasse-féle új Singer gépek igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval

Árak részletfizetésre:

Előmagyar monopól-, Dürkopp és Gasser új Singer varrógép	56-tól 78-ig
Új Singer medium iparogép állványval	72-től 80-ig
Titania új nagy Singer 4-es iparos varrógép	78-től 88-ig
Nagy Howe iparos varrógép	76-től 80-ig
Valódi szabadalm. Adria családi varrógép	86-től 96-ig
láb és kézi hajtásra	96-től 100-ig
Küshajós családi (Ringschiff) gép	100-től 120-ig
iparos (Ringschiff) gép	130-től 150-ig
Valódi Dürkopp — központorsó — gép családi iparos	120 korona
Új Singer családi varrógép kézi hajtásra	150 korona
	44 korona

Műhímezési készülék ára 4 korona.

Főraktár: Kern Testvéreknél Léván
 Legjobb géptűk, részek és csónak olosón.

THOMAS-SALAK

♦ lóhere és csillagjegyűk ♦ úgy összfosphorsav, mint cytromsavban oldható phosphorsav szerint legolcsóbban beszerezhető

Dukes és Herzog czégnél

Galgóczi,

műtrágya és erőtakarmány-neműek nagy k-reskedése.

Közvetlen bevitel **Chilislétromban** 1905. tavaszi szállításra.

„UNION”

elsőrendű fehér szárított moslékból, melynek emészthetősége az eddig ismert szárított moslékból 30%-al nagyobb. Kívánatra bérmentve mintával és árajánlattal szolgálunk.

Műtrágyafélék:	Erőtakarmányok:	Különféle:
Thomasphosphat	Buzakorpa	Gépolajok fűmesi
Kainit és kálisó	Rozskorpa	Carbolneum
Superphosphat	Szárított moslék	Tovotte kenőcs
Chilislétrom	Szárított répaszelet	Kocsikenőcs
Trágyafőz	Melasse	Cement
Szárított marhatrágya.	Szárított sörtökölj	Tőzegpor és alom
	Kender és repcedara	Gabonaszakok
	Cocodiódara	Ponyvák.
	Olajpogácsa	
	Malátassíra	
	Tengeri.	